

ISTORIA INSTITUTULUI FARMACEUTIC AL UNIVERSITĂȚII DIN CLUJ

– TEZĂ DE DOCTORAT –

(R E Z U M A T)

Autor: Codruța Mihaela Popa

Conducător științific: Prof.dr. Honorius Popescu

Membru al Academiei Internaționale de Istoria Farmaciei

Planul tezei

Introducere	4
<u>I.- Stadiul actual al cunoașterii</u>	9
1.- O istorie încă nescrisă: Institutul Farmaceutic din Cluj	10
2.- Marele Principat al Transilvaniei și orașul Cluj până în anul 1919	12
<u>II.- Contribuții proprii</u>	14
3.- Învățământul farmaceutic din Cluj, în universitatea maghiară (1872 – 1919)	15
4.- Profesorii de farmacie de la Universitatea Franz Joseph	21
5.- Așteptând încheierea Tratatului de la Trianon	28
6.- Universitatea Daciei Superioare, Universitatea Regele Ferdinand I, institutele și clinicile Facultății de Medicină	34
7.- Cursuri și studenție la două facultăți	39
8.- Institutul Farmaceutic, organizatorul și liantul învățământului românesc de specialitate din Cluj	44
9.- Localul și laboratoarele Institutului Farmaceutic	47
10.- Farmacia Clinicilor	50
11.- Profesorul dr. G.P. Pamfil	53

12.- Profesori și șefi de lucrări în învățământul de farmacie din Cluj, între 1919 și 1934	58
13.- Personalul Institutului Farmaceutic și al Farmaciei Clinicilor, de-a lungul timpului	78
14.- Recrutarea specialiștilor pentru învățământul de farmacie în limba română	89
15.- Facultatea de Medicină și Farmacie (1923 – 1934)	92
16.- Studenții din perioada 1919 – 1934	93
17.- Cercetări de laborator	94
18.- Medicamente originale pentru clinicile din Cluj	96
19.- Aparate de laborator	98
20.- Invenții	99
21.- Buletinul Institutului Farmaceutic	101
22.- Seria editorială Metode de lucrări farmaceutice	102
23.- Doctorate	104
24.- Cărți de știință	106
25.- Suprimarea învățământului farmaceutic din Cluj în anul 1934	108
C o n c l u z i i g e n e r a l e	116
Bibliografie	120

Rezumatul textului

Institutul Farmaceutic din Cluj a fost creat în anul 1919, odată cu Universitatea Daciei Superioare numită în 1927 Universitatea Regele Ferdinand I. A funcționat ca un organism al universității, investit cu misiuni speciale. Rolul său principal a constat în organizarea și coordonarea învățământului de farmacie în stadiul universitar, care se derula în două facultăți diferite. Personalitatea care a conferit structura Institutului Farmaceutic al Universității din Cluj și i-a condus destinul, a fost farmacistul profesor dr. **Gheorghe P. Pamfil**.

Nu existase în Universitatea "Ferencz Jozsef" un asemenea institut?

Într-adevăr, nu existase unul anume consacrat acestui rol.

Create, prin tradiție, după modelul vienez, institutele universitare de la Cluj pot fi caracterizate, fiecare dintre ele, ca adevărate catedre, bine profilate și individualizate. Spre

exemplu, în universitate exista un singur institut de istorie , un singur institut de matematică, doar unul singur de fizică etc. Studenții care aveau în program lecții de chimie frecventau, toți, cursurile și lucrările de laborator care se organizau în Institutul de Chimie. Era indiferent dacă erau înscriși la biologie, la medicină sau la altă facultate, oricât de diferită de Facultatea de Științe, în structura căreia se găsea Institutul de Chimie.

Stadiul de pregătire practică a tânărului care opta pentru studii de farmacie, se efectua după absolvirea liceului, într-o farmacie din localitatea de origine sau din apropiere și dura doi ani, înainte de stadiul universitar (academic). Stadiul academic al învățământului de farmacie din universitatea maghiară din Cluj, de până la 1918, avusese durata de un an, și se efectua la cursurile și în laboratoarele universității, unele aparținând Facultății de Științe, altele Facultății de Medicină. Între cele două stadii, pentru admiterea în universitate, se promova un examen de verificare a cunoștințelor acumulate în practică. Nu existase o structură specifică pentru organizarea și coordonarea învățământului de farmacie.

În Universitatea Regele Ferdinand I, după stagiul de practică de un an într-o farmacie, încheiat cu un examen de verificare organizat de Universitate, urma stadiul academic, prelungit la doi ani începând din 1919, iar din anul 1921 la o durată de trei ani.

Conform regulamentelor, studentul în farmacie se înscria la Facultatea de Științe și urma cursurile și lucrările practice pentru anul I, în institutele de Zoologie, Botanică, Fizică, Chimie, din acea facultate.

Trecând în anul II, studentul farmacist era transferat la Facultatea de Medicină, unde toată instruirea lui era organizată și condusă de noua formațiune – Institutul Farmaceutic.

În absența unei facultăți sau a unei secții de farmacie, Institutul Farmaceutic era unicul organism al Universității, calificat și împuternicit să coordoneze toate acțiunile de învățământ ale acelor studenți "rătăcitori" prin două facultăți. De aceea, trebuie să se remarce că titulatura lui completă a fost **Institutul Farmaceutic dela Universitatea din Cluj**. El organiza, acționa și coopera în numele universității care îl crease. Consiliul Facultății de Medicină analiza și aviza inițiativele Institutului.

Cum a fost? Cum a fost plănuț și ce scop a avut Institutul Farmaceutic, în efortul care a dus la crearea universității românești în Marele Principat Autonom al Transilvaniei, care din 1867 devenise parte a Ungariei, iar după Tratatul de la Trianon din 1919 – parte a Regatului României?

Acum, când istoria îl poate evalua și considera o realizare de succes, se poate înțelege că institutul a fost un proiect care a avut de îndeplinit cel puțin patru misiuni: inițierea, organizarea, asigurarea funcționării unei structuri noi, precum și pe cea de a patra misiune, fundamentală ca importanță, atingerea idealului de instruire ca farmaciști a tinerilor români transilvăneni, în regiunea natală și în limba lor.

Detaliind, se poate observa că fiecare dintre cele patru misiuni se clivează, se multiplică și se transformă în șirul de necesități concrete, care au condus la creația remarcabilă numită, chiar de la început, Institutul Farmaceutic al Universității din Cluj.

Ele au fost:

- descoperirea unui personaj cu înaltă pregătire științifică, bun organizator, experimentat, capabil să își asume răspunderea creării unei formațiuni inedite pornind de la mai nimic, pe scurt - o viitoare autoritate,
- elaborarea unei curricule proprii, în care să se regăsească noutățile științifice ale timpului,
- selectarea profesorilor din Facultatea de Științe, adaptarea programelor și coordonarea activităților studenților farmaciști în institutele care țineau de acea facultate,
- selectarea profesorilor, adaptarea programelor și coordonarea activităților din câteva institute ale Facultății de Medicină, care întregeau pregătirea studenților în farmacie,
- instruirea teoretică de specialitate în noul Institut Farmaceutic,
- instruirea în propriile laboratoare de lucrări practice,
- instruirea, în condițiile reale ale exercitării profesiei, în Farmacia Clinicilor,
- organizarea spațiilor destinate învățământului și cercetării științifice de specialitate,
- dotarea laboratoarelor cu mobilier, aparatură, instrumentar, vase și chimicale,
- elaborarea și editarea de publicații științifice,
- organizarea doctoratului și a studiilor postuniversitare,
- angajarea personalului ajutător și tehnico-administrativ,
- selecționarea tinerilor pentru ocuparea posturilor de preparatori și asistenți universitari de la disciplinele de specialitate din institutul care trebuia să ia ființă: Farmacia galenică, Chimia farmaceutică, Comentariile farmacopeii, Produse opoterapeutice.

Alegerea farmacistului G.P.Pamfil pentru îndeplinirea unui program atât de dificil, a fost, cu siguranță, primul și cel mai mare succes pe calea realizării proiectului. *Comisiunea Universitară* constituită pentru a decide în concursul pentru ocuparea posturilor de profesori, a hotărât cu un discernământ demn de admirație că, dintre candidații înscriși, farmacistul Pamfil este personalitatea care ar putea reuși.

G.P.Pamfil (22 martie 1883 Focșani – 10 iunie 1965 Breaza), câștigătorul concursului, era farmacistul militar cu grad de maior, care organizase Laboratorul de analize chimice al Armatei Române, luase doctoratul la Geneva unde lucrase și ca asistent universitar, fusese directorul Institutului de subzistență al Armatei Române în timpul războiului, predase științele fizico-chimice la Liceul militar Mânăstirea Dealului și – timp de 7 ani - mineralogia pentru studenții în farmacie, ca asistent al profesorului L.Mrazec, la Universitatea din București. Avea

deci studii temeinice, experiență didactică, de organizare și de conducere autoritară. Pentru capacitatea și competența lui a fost solicitat și pentru alte realizări: elaborarea părților de farmacie cuprinse în Legea Sanitară din 1930, înființarea Institutului Chimico-farmaceutic din București în 1930, iar după încetarea activității la Cluj, conducerea Facultății de Farmacie din București, ca decan, între 1938 și 1941.

Chiar de la înființare, Institutul Farmaceutic al Universității din Cluj a fost strâns legat de Farmacia Clinicilor, creată în 1902, când se numise *Egyetemi gyogyszertar*, adică Farmacia universitară. Eficiența relației dintre cele două componente ale Universității, fiecare de sine stătătoare, a fost asigurată chiar de la început, prin atribuirea conducerii lor de aceeași persoană, profesorul G.P.Pamfil, care a devenit astfel **Directorul Institutului Farmaceutic** și în același timp, **Directorul Farmaciei Clinicilor**.

Instalarea Institutului în localul Farmaciei Clinicilor a fost al doilea factor favorizant pentru eficiența unor eforturi comune, în aceeași direcție.

Dintre multele necesități, toate satisfăcute cu succes grație capacității manageriale ale profesorului Pamfil, unele îi pot fi atribuite în exclusivitate, iar cea mai de seamă a fost, desigur, organizarea Institutului Farmaceutic, noua formațiune, pe care a instalat-o cu ingeniozitate în spațiile Farmaciei Clinicilor. Și tot atunci, transformarea acelei farmacii în unitate de învățământ în subordinea lui a fost de mare efect, pentru că de acolo și-a ales colaboratorii tineri pe care i-a promovat în Institut, i-a îndrumat spre cercetare științifică etc: Maximilian Wonesch, Irina Dienes-Gotz, Victor Ciocănelea, Ion Manta, Ladislau Martonfi, Elisabeta Elekes, și – la fel – pe Teodor Goina, pentru Institutul de Farmacologie și Farmacognozie.

Curricula noului învățământ farmaceutic de la Cluj și modernizarea ei au fost realizate, de asemenea, de Pamfil, cu temeinica lui pregătire științifică, cu aspirațiile lui novatoare.

Viziunea lui înaltă despre învățământul superior l-a determinat să inițieze un periodic, pe care l-a intitulat *Buletinul Institutului Farmaceutic al Universității din Cluj*, să creeze o serie editorială intitulată *Metode de lucrări farmaceutice*, în care, după primele apariții, el însuși, în colaborare cu I.Manta, a publicat cartea *Ghid pentru analiza medicamentelor chimice anorganice și organice*. Consecvent aceleiași viziuni, G.P.Pamfil a scris și tipărit, în 1928, un *Curs de chimie pentru universitate și școlile superioare*, pe a cărui pagină de titlu se prezenta și ca "Directorul Institutului Farmaceutic și al Farmaciei Clinicilor din Cluj". Cartea poate fi considerată întâia, între tipăriturile românești din aceeași categorie.

În anul 1923, la numai 4 ani de la înființarea Institutului Farmaceutic, Consiliul Facultății de Medicină din Cluj, apreciind succesele și eficiența acelei noi structuri, a votat o nouă titulatură pentru propria instituție și anume, **Facultatea de Medicină și Farmacie**.

Institutul Farmaceutic a avut și adversari, mai ales la București, unde în 1923 s-a întemeiat Facultatea de Farmacie, cam în grabă, cu puțini profesori de nădejde. Așa s-a născut

curând speranța că, șubrezind învățământul de farmacie din Cluj și Iași, prestigioșii profesori G.P.Pamfil și N.T.Deleanu vor părăsi creațiile lor și se vor muta în Capitală.

Profesorul Pamfil și-a făcut mulți dușmani personali, mai ales printre farmaciști, care se considerau loviți în interesele lor de exigențele noii legi sanitare, dar nu numai printre ei. Adversarii lui s-au aliat și atacurilor împotriva Institutului Farmaceutic, urmărind desființarea lui și considerând că îl vor anihila mai ușor pe Pamfil. Unii îl persecutau pe legiuitorul care formulase norme severe pentru controlul calității preparatelor oficinale, ceilalți pe intempestivul, autoritarul și eficientul organizator plecat dintre ei, pe care nu reușeau să-l aducă înapoi, în sud, în facultatea pe care o înființaseră în 1923 și care avea lipsă de profesori.

Institutul Farmaceutic a durat, totuși, 15 ani și a dat tot atâtea promoții de farmaciști, realizându-și, spre surpriza multora, toate obiectivele didactice și științifice, îndeplinind rolul unei facultăți adevărate, chiar în momentul când abia lua naștere prima universitate românească în Transilvania.

Prin efectul **Legii 134 din 10 iulie 1934**, care impunea concentrarea învățământului de farmacie într-un singur centru, cei 293 de studenți care erau înmatriculați la Cluj în acel an academic, împreună cu Prof. dr.G.P.Pamfil și cu șeful de lucrări dr.Teodor Goina (1896-1965), au fost transferați în Facultatea de Farmacie din București.

Pentru ceea ce au realizat, Institutul Farmaceutic al Universității Regele Ferdinand I din Cluj și profesorul G.P.Pamfil, merită recunoștința profesiei și locuri în paginile Istoriei farmaciei.

HISTORY OF THE PHARMACEUTICAL INSTITUTE OF THE CLUJ UNIVERSITY

- DOCTORAL THESIS -

(ABSTRACT)

Author: Codruța Mihaela Popa

Scientific director: Prof. Dr. Honorius Popescu

Member of the International Academy of the History of Pharmacy

Cluj, 2008

Plan of the thesis

Introduction	4
<u>I. Current stage of knowledge</u>	9
1. A yet unwritten history: The Pharmaceutical Institute of Cluj	10
2. The great Principality of Transylvania and the city of Cluj until 1919	12
<u>II. Personal contributions</u>	14
3. Pharmaceutical education in Cluj, in the Hungarian university (1872-1919)	15
4. The professors of pharmacy of the Franz Joseph University	21
5. Waiting for the conclusion of the Treaty of Trianon	28
6. Superior Dacia University, King Ferdinand I University, the institutes and clinics of the Faculty of Medicine	34
7. Courses and student life in two faculties	39
8. The Pharmaceutical Institute, organizer and linking agent of specialized Romanian education in Cluj	44
9. Premises and laboratories of the Pharmaceutical Institute	47
10. The Clinics Pharmacy	50
11. Professor Dr. G.P. Pamfil	53
12. Professors and assistant professors in pharmaceutical education in Cluj,	

between 1919 and 1934	58
13. The staff of the Pharmaceutical Institute and of the Clinics Pharmacy, over time	78
14. Recruitment of specialists for pharmaceutical education in Romanian language	89
15. The Faculty of Medicine and Pharmacy (1923-1934)	92
16. The students in the period 1919-1934	93
17. Laboratory researches	94
18. Original drugs for the clinics of Cluj	96
19. Laboratory equipment	98
20. Inventions	99
21. The Bulletin of the Pharmaceutical Institute	101
22. The editorial series "Pharmaceutical work methods"	102
23. Doctoral programs	104
24. Science books	106
25. Suppression of pharmaceutical education in Cluj in 1934	108
G e n e r a l c o n c l u s i o n s	116
Bibliography	120
Table of contents	124

Abstract of the thesis

The Pharmaceutical Institute of Cluj was created in 1919, at the same time with the Superior Dacia University, known after 1927 as King Ferdinand I University. It functioned as a body of the university, invested with special missions. Its main role consisted of the organization and coordination of university pharmaceutical education, which took place in two different faculties. The personality who provided the structure of the Pharmaceutical Institute of the Cluj University and who led it was the pharmacist Professor Dr. **Gheorghe P. Pamfil**.

Was there such an institute at the "Ferencz Jozsef" University?

As a matter of fact, there was no specific institute assuming this role.

Created by tradition according to the Vienna model, the university institutes of Cluj can all be characterized as well defined and individualized departments. For example, there was only one institute of history, one institute of mathematics, one institute of physics, etc. in the university. The students whose curriculum included chemistry classes all attended the courses and laboratory works organized at the Institute of Chemistry. It did not matter whether they were students of the Faculty of Biology, Medicine or other faculty, no matter how different from the Faculty of Sciences, to which the Institute of Chemistry belonged.

The practical training of the young candidate for pharmaceutical studies took place after high school graduation, in a pharmacy from the candidate's locality or from a neighboring locality and lasted for two years, before the university (academic) stage. The academic stage of pharmaceutical education in the Hungarian University of Cluj, until 1918, had a one year duration and was ensured by the courses and laboratory works of the university, some of which belonged to the Faculty of Sciences, others to the Faculty of Medicine. Between the two stages, for admission to university, an examination testing the knowledge acquired during the practical training period was taken. There was no specific structure for the organization and coordination of pharmaceutical education.

In the King Ferdinand I University, the one year period of practical training in a pharmacy, ending with a test examination organized by the University, was followed by the academic stage, extended to two years starting with 1919, and since 1921, to a three year duration.

According to regulations, the student in pharmacy applied to the Faculty of Sciences and attended the courses and practical works for the first year in the institutes of Zoology, Botany, Physics, Chemistry of that faculty.

Passing to the second year, the student was transferred to the Faculty of Medicine, where all the training was organized and coordinated by the new formation – the Pharmaceutical Institute.

In the absence of a faculty or a section of pharmacy, the Pharmaceutical Institute was the only University body qualified and authorized to coordinate all the education actions of those students "wandering" through two faculties. This is why it should be noted that its full name was the **Pharmaceutical Institute of the Cluj University**. It organized, acted and cooperated on behalf of the university that had created it. The Board of the Faculty of Medicine analyzed and approved the initiatives of the Institute.

What was it like? How was the Pharmaceutical Institute planned and what was its aim in the effort leading to the creation of the Romanian university in the Great Autonomous Principality of Transylvania, which had become since 1867 part of Hungary and after the Treaty of Trianon of 1919 – part of the Kingdom of Romania?

Now, when history can evaluate it and consider it a successful achievement, it can be understood that the institute was a project that had at least four missions to fulfil: to initiate, organize, ensure the functioning of a new structure, as well as a fourth mission, of fundamental importance, to attain the ideal of training as pharmacists the young Transylvanian Romanians, in their native region and language.

By detailing the four missions, it can be seen that each of them splits, multiplies and changes into a series of concrete necessities leading to the remarkable creation called from the very beginning the Pharmaceutical Institute of the Cluj University.

These were as follows:

- discovery of a personality with high scientific training, good organizing skills, experienced, capable of assuming the responsibility of creating a new structure starting from scratch, briefly – a future authority,
- elaboration of a specific curriculum, updated with the scientific knowledge of the time,
- selection of professors from the Faculty of Sciences, the adaptation of curricula and the coordination of the activity of students in pharmacy in the institutes belonging to that faculty,
- selection of professors, adaptation of curricula and coordination of activities in some institutes of the Faculty of Medicine completing the training of students in pharmacy,
- theoretical specialized training in the new Pharmaceutical Institute,
- training in the laboratories of practical works of the institute,
- training, under real practice conditions, in the Clinics Pharmacy,
- organization of spaces intended for specialized education and scientific research,
- equipment of laboratories with furniture, apparatuses, instruments, receptacles and chemicals,
- elaboration and editing of scientific publications,
- organization of doctoral programs and postgraduate studies,
- hiring of auxiliary and technical-administrative staff,
- selection of young people as instructor's assistants and instructors at the departments of the institute to be created: Galenic Pharmacy, Pharmaceutical Chemistry, Comments of Pharmacopoeia, Opotherapeutic Products.

The choice of the pharmacist G.P. Pamfil for the carrying out of such a difficult program was certainly the first and greatest success in the achievement of the project. The *University Commission* formed in order to decide the occupation of professor positions, concluded with a

discernment worthy of admiration that of all candidates, the pharmacist Pamfil was the personality who might succeed.

G.P. Pamfil (22 March 1883 Focșani – 10 June 1965 Breaza), the winner of the competition, was the military pharmacist with a rank of major who had organized the Laboratory of chemical analyses of the Romanian Army, had obtained his PhD in Geneva where he had also worked as a university instructor, had been the director of the Institute of Subsistence of the Romanian Army during the war, had taught physico-chemical sciences at the Mănăstirea Dealului Military High School and – for 7 years – mineralogy to students in pharmacy, as an assistant of Prof. L. Mrazec, at the University of Bucharest. Consequently, he had thorough studies, experience in teaching, organization, and authoritative management. For his skills and competences, he was also asked to contribute to other achievements: the elaboration of pharmacy parts included in the Sanitary Law of 1930, the foundation of the Chemico-Pharmaceutical Institute in Bucharest in 1930, and after the cessation of activity in Cluj, the management of the Faculty of Pharmacy of Bucharest, as a Dean, between 1938 and 1941.

Since its foundation, the Pharmaceutical Institute of the Cluj University has been closely connected with the Clinics Pharmacy, created in 1902, when it was called *Egyetemi gyogyszertar*, i.e. University Pharmacy. The efficacy of the relationship between the two independent components of the University was ensured from the very beginning by their management by the same person, Professor G.P. Pamfil, who became the **Director of the Pharmaceutical Institute** and at the same time, the **Director of the Clinics Pharmacy**.

The establishment of the Institute in the building of the Clinics Pharmacy was the second factor favoring the efficacy of common efforts in the same direction.

Of the many requirements, all successfully met due to Professor's Pamfil managerial skills, the achievement of some can be exclusively attributed to him, and the most important one was the organization of the Pharmaceutical Institute, the new structure that he ingeniously established in the premises of the Clinics Pharmacy. At the same time, the transformation of this pharmacy into an education unit under his subordination was extremely important, as it was from there that he chose his young collaborators, promoting them to the Institute, guiding them towards scientific research: Maximilian Wonesch, Irina Dienes-Gotz, Victor Ciocănelea, Ion Manta, Ladislau Martonfi, Elisabeta Elekes, and – likewise – Teodor Goina, for the Institute of Pharmacology and Pharmacognosy.

The curriculum of the new pharmaceutical education of Cluj and its updating were also provided by Pamfil, with his thorough scientific training and his innovative aspirations.

His high vision of upper education resulted in the initiation of a periodical, which he entitled the *Bulletin of the Pharmaceutical Institute of the Cluj University*, as well as the creation of an editorial series entitled *Pharmaceutical work methods*, in which, after the first issues, he himself published in collaboration with I. Manta the book *A guide for the analysis of inorganic*

and organic chemical drugs. Consistently with the same vision, G.P. Pamfil wrote and edited in 1928 a *Course of chemistry for university and higher schools*, on whose title page he presented himself as the "Director of the Pharmaceutical Institute and of the Clinics Pharmacy of Cluj". The book can be considered the first of the Romanian printed works of this category.

In 1923, only 4 years after the creation of the Pharmaceutical Institute, the Board of the Faculty of Medicine of Cluj, appreciating the successes and efficacy of the new structure, voted for a new name for its own institution, i.e. the **Faculty of Medicine and Pharmacy**.

The Pharmaceutical Institute also had rivals, especially in Bucharest, where in 1923 the Faculty of Pharmacy was founded in a hurry, with few reliable professors. Soon the hope was born that by undermining pharmaceutical education in Cluj and Iași, the prestigious professors G.P. Pamfil and N.T. Deleanu would leave their creations and move to the Capital.

Professor Pamfil made many personal enemies, especially among pharmacists, who considered themselves wronged by the exigencies of the new sanitary law, but not only among them. His enemies rallied to the attacks against the Pharmaceutical Institute, aimed at its closing, considering that in this way Pamfil will be easier to annihilate. Some persecuted the lawmaker who had drawn up severe norms for the control of the quality of pharmaceutical drugs, others the tempestuous, authoritative and efficient organizer who had left the south and whom they could not bring back among them, to the faculty they had founded in 1923 and which lacked professors.

However, the Pharmaceutical Institute lasted for 15 years and produced an equal number of series of pharmacists, achieving, to the surprise of many, all its didactic and scientific objectives, fulfilling the role of a real faculty, at the time when the first Romanian university was just founded in Transylvania.

Through the effect of Law 134 of 10 July 1934, which required the concentration of pharmaceutical education in one center, the 293 students enrolled in that academic year at Cluj, together with Professor Dr. G.P. Pamfil and the Assistant Professor Dr. Teodor Goina (1896-1965), were transferred to the Faculty of Pharmacy of Bucharest.

For their achievements, the Pharmaceutical Institute of the King Ferdinand I University of Cluj and Professor G.P. Pamfil deserve the gratitude of the profession and a place in the pages of the history of pharmacy.
